РЕШЕНИЕ

№ 4802

Хасково, 26.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

Административният съд - Хасково - VI състав, в съдебно заседание на двадесет и пети септември две хиляди двадесет и шеста година в състав:

При секретар СВЕТЛА ИВАНОВА като разгледа докладваното от съдия ПАВЛИНА ГОСПОДИНОВА административно дело № 20267260700887 / 2026 г., за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.40 от ЗДОИ във вр. с чл.145 и сл. от Административнопроцесуален кодекс и е образувано по жалба от Х. Р. Х. против Решение №10/12.06.2026г. на Директор РИОСВ Хасково. Твърди се, че поискал информация, свързана с контролната дейност на РИОСВ по отношение на ТЕЦ Марица 3 - Димитровград, за периода от 01.06.2021г. до датата на отговора, което представлявало информация за околната среда и производството по сигнали и извършената административнонаказателна дейност от РИОСВ. Конкретно това било – 1./ брои извършени проверки, 2./ констатации и резултати, 3./ съставени актове /АУАН и НП/, 4./ издадени предписания и резултати от последващи проверки, както и 5./ сканирани копия от тези документи, 6./ брой на подадените сигнали и 7./ информация относно статута, експлоатацията, контрола и рекултивацията на сгуроотвалите, свързани с дейността на ТЕЦ Марица 3, вкл. сгуроотвалите Галдушки ливади и Горен бюк. Обоснован бил надделяващ обществен интерес, доколкото дружеството имало въздействие върху качеството на атмосферния въздух, като с предоставената информация се гарантирало прозрачност и отчетност на институциите, както и осигуряване на информирано участие на гражданите в процесите на опазване на околната среда. Посочена била и форма на достъп - ел.път, на ел.поща. Административният орган заявил, че предоставял достъп по всички пунктове с изключение на т.6, относно която формулирал отказ. Решението обаче само

привидно било благоприятно, тъй като се поставяла незаконна финансова бариера пред упражняването на основното право на достъп до обществена информация, т.е. имало пълен и прикрит отказ, като били нарушени административнопроизводствените правила, материалния закон и не съответствало на целта на закона. За заплащане по чл.20, ал.2 от ЗДОИ била определена произволно сума от 500 евро, но съгласно чл.35, ал.3 от ЗДОИ не се заплащали разходи за предоставянето, ако е поискано предоставяне по ел.път и е посочен ел.адрес. Нямало и мотивиране от страна на ответника, че има нужда от промяна на формата на достъп. Принципно достъпът до обществена информация бил безплатен съгласно чл.20, ал.1 от ЗДОИ. Нормативите за заплащане били определени в Наредба Н-1 от 07.03.2022г. за определяне на нормативи за заплащане на разходите по предоставяне на обществена информация на МФ, като при съпоставка на предвидените стойности за различни видове носители не било обосновано да се иска като крайна сума закръглената сума от 500 евро. Иска се оспореното решение да бъде отменено, като се претендират направените по делото разноски.

Ответникът - Директор РИОСВ Хасково, счита жалбата за неоснователна, а оспореното решение за законосъобразно. Било установено, че исканата информация по т.6 не представлява обществена информация. Представената информация представлявала нарочно обработена информация по смисъла на ЗООС - т.9, пар.1, а съгласно чл.29 от ЗООС, то дължимата сума следвало да се договори за всеки конкретен случай. При определя на общата дължима сума от 500 евро били съобразени обемът на информацията, човешкият и времеви ресурс, който е необходим за обработване, обощаване и анализиране, като за това липсвали изрично разписани правила, поради което въпросът им бил такъв, който следва да се реши по целесъобразност. На жалбоподателя бил представен договор за размера на таксата.

Съдът, като прецени доказателствата по делото, приема за установено от фактическа страна следното:

Със Заявление вх.№АП-156 от 29.05.2026г. - по ел.поща, Хр.Х. е поискал да му се предостави информация, касаеща периода от 01.06.2021г. до датата на отговора, относно 1./ брои извършени проверки на ТЕЦ Марица 3, 2./ информация за констатации и резултати при извършените проверки, 3./ информация за съставени актове /АУАН и НП/, 4./ информация за издадени предписания и резултати от последващи проверки, както и 5./ сканирани копия от тези документи във връзка с извършените проверки, 6./ брой на подадените сигнали до РИОСВ, касаещи дейността на ТЕЦ Марица 3, и 7./ информация относно статута, експлоатацията, контрола и рекултивацията на сгуроотвалите, свързани с дейността на ТЕЦ Марица 3, вкл. сгуроотвалите * и *. Изрично в заявлението се сочи, че ако в документите се съдържат лични данни, то те могат да бъда заличен в съответствие със закона, както и е посочено наличие на надделяващ обществен интерес и има изложена мотивировка от Хр.Х. в тази насока.

Заявителят изрично посочва, че иска информацията да се предостави в ел.формат на посочен ел.адрес.

По повод подаденото заявление Директор РИОСВ Хасково на основание 28, ал.1-2 от ЗДОИ във вр. с чл.26 от ЗООС е постановил оспореното Решение №10/12.06.2026г., с което е предоставил частичен достъп до исканата и налична нарочно обработена обществена информация по т.1-5, както и т.7 / неправилно посочване в диспозитива, че се предоставя информация и по т.6, при изложени мотиви за отказ, както и изрично формулирано изявление, че се уведомява заявителя за отказ в частта на т.6/. Отказан е достъп до обществена информация по т.6, тъй като информацията не се определяла като обществена по смисъла на чл.2, ал.1 от ЗДОИ, а и не била свързана с околната среда по смисъла на чл.19 от ЗООС, не била свързана и с обществения живот и от предоставянето ѝ не можело да се формира мнение относно дейността на органа.

Доколкото при предоставянето на достъп по т.1-5 и т.7 от заявлението същата представлявала „нарочно обработена информация“ по смисъла на пар.1, т.9 от ДР ЗООС и било нужно да бъде систематизирана по конкретните критерии, зададени от заявителя, то е поискано заплащане на разходите и представяне на платежен документ. Съгласно чл.25, ал.3 от Вътрешни правила за предоставяне на достъп до обществена информация в РИОСВ Хасково следвало да бъде сключен договор, при който стойността се определяла на база извършената работа от експерти, на които е възложено изпълнението, включително времето за изготвяне и технически разходи. Поради това е определено информацията да бъде получена след заплащане на сума от 500 евро.

Към Решението е приложен проект за договор между страните относно заплащане на разход за нарочно обработена информация по заявлението на Хр.Х., като допълнително в договора е изложена мотивировка за определения размер – задачата била разпределена на петима експерти, тъй като била в голям обем, като трима от тях посочили, че са им необходими 5 часа за един ден, а другите двама - по 5 часа на ден в шестдневен срок.

В писмено становище от 27.07.2026г. от РИОСВ Хасково се сочи, че не разполагат с техническа възможност за удостоверяване на момента на отваряне/изтегляне на решението от жалбоподателя, тъй като изпращането е извършено в съответствие с избраната от заявителя форма за достъп до обществена информация - чрез обикновена електронна поща, а не чрез Системата за сигурно електронно връчване или квалифицирана електронна препоръчана поща. Не съществувало генерирано за подателя - РИОСВ, удостоверение за доставка и за получаване от адресата Хр.Х..

Видно от приложената жалбата същата е постъпила в деловодството на ответника на 13.07.2026г.

Допълнително от жалбоподателя са ангажирани доказателства относно отправено искане с правно основание чл.20, ал.3 от ЗДОИ да се предостави точно изчисление на количеството информация, която се предоставя Писмо с искане /без дата/, за да се изчислят нормативите за разход. С отговор рег.№АП-156-6 от 17.07.2026г. Директор РИОСВ информира жалбоподателя, че с оглед съдебното оспорване на акта, то относимите доказателства ще бъдат представи в хода на производството.

Съдът, като обсъди събраните по делото доказателства във връзка с направените в жалбата оплаквания, доводите и становищата на страните и като извърши цялостна проверка на законосъобразността на оспорения административен акт на основание чл. 168 ал.1 във връзка с чл.146 от АПК, намира за установено следното:

Оспорването е насочено против административен акт, подлежащ на съдебно обжалване и контрол за законосъобразност, от легитимирано лице с правен интерес - адресат на решението, чиито права са засегнати от този акт. Жалбата е подадена в деловодството на административния орган, като между страните няма спор, че оспореното решение е изпратено на адресата по ел.път, както и че при ответника няма доказателства, удостоверяващи кога оспореният акт е отворен. В тази връзка от административния орган изрично се сочи, че не разполага с механизъм, който да установи точната дата на изтегляне на атакувания административен акт от жалбоподателя, т.е. кога постановеният акт е достигнал до знанието на адресата. Така като се има предвид липсата на доказателства за редовно и валидно връчване на акта, съдът приема, че следва да се счита, че жалбоподателят е спазил определения в закона срок за оспорване по чл.149, ал.1 от АПК.

Поради това съдът приема за жалбата, че е процесуално допустима. В случая следва да се има предвид и че с оспореното решение е предоставен достъп до информация в частта на исканата по т.1-5 и т.7 от ЗДОИ, но жалбоподателят счита, че няма предоставен достъп, доколкото има произволно определена сума от 500 евро като заплащане по чл.20, ал.2 от ЗДОИ, въпреки че достъпът до информацията бил безплатен, т.е обжалва се решението в частта на определените за заплащане от заявителя разходи. Обстоятелството, че с решението формално е постановено предоставяне на достъп до исканата информация, не изключва наличието на правен интерес от оспорването, доколкото жалбоподателят поддържа, че определянето на сумата по чл.20, ал.2 от ЗДОИ следва да се разглежда като възпрепятстващо достъпа. Изричният отказ в оспореното решение засяга само частта от заявлението под т.6.

Разгледана по същество жалбата е основателна.

Обжалваният административен акт е издаден от компетентен орган по смисъла на чл.3 от ЗДОИ, и в предвидената от закона форма.

Но отказът за предоставяне на достъп на информацията по т.6 не е съответен на материалния закон, а при определяне на сума по чл.20, ал.2 от ЗДОИ не е са спазени административнопроизводствените правила и материалния закон, както и решението в оспорените части не съответства на целта на закона.

За да постанови оспорвания отказ в т.6 от решението си, административният орган е посочил мотиви, че информацията не се определяла като обществена по смисъла на чл.2, ал.1 от ЗДОИ. Съгласно чл.4 от ЗДОИ всеки гражданин има право на достъп до обществена информация при ограниченията на закона. Информацията по ЗДОИ се предоставя, когато е обществена и когато в друг закон не е предвиден специален ред за търсене, получаване и разпространяване на такава информация. В настоящия случай

следва да бъде отчетено, че исканата информация по т.6 касае дейността на органа, защото съдържанието ѝ ще посочи какъв контрол се осъществява от органа при сезиране от граждански лица. Редът по ЗДОИ се прилага за достъп до обществена информация, която се създава или се съхранява от държавните органи, техните териториални звена и органите на местното самоуправление в Република България. Безспорно в РИОСВ има регистър, в който са описани сигналите за нарушения - конкретно между тях и тези сигнали, касаещи дейността на ТЕЦ Марица 3, като от този регистър може да се установи дата на постъпване, предмета на сигнала, както и да се проследят последващите контролни действия, както е поискал заявителят. Исканата информация по т.6 е информация за дейността на самия орган, а не за подателите на сигналите, в каквато връзка заявителят изрично сочи, че не търси посочване на лични данни, а само обобщено посочване на източника на сигнала - дали постъпва от „граждани, институции, организации, анонимни сигнали“, т.е. не се търси информация за личния живот на конкретни лица. Исканата информация е относно дейността на органа по приемане на сигналите и органът е длъжен да съобщава тази информация, тъй като исканата информация по т.6 представлява обществен интерес. Съгласно чл.2, ал.1 от ЗДОИ обществена информация по смисъла на този закон е всяка информация, свързана с обществения живот в Република България и даваща възможност на гражданите да си съставят собствено мнение относно дейността на задължените по закона субекти. Обществената информация, създавана и съхранявана от органите и техните администрации, е официална и служебна - чл.9 от ЗДОИ, като официална е информацията съгласно чл.10 от ЗДОИ, която се съдържа в актовете на държавните органи и на органите на местно самоуправление при осъществяване на техните правомощия, а служебна е информацията съгласно чл.11 от ЗДОИ, която се събира, създава и съхранява при осъществяване на техните правомощия. В случая исканата информация по т.6 от заявлението е обществена и е служебна, доколкото е създадена и се съхранява при органа в съответен регистър за сигнали. При предоставянето на исканата информацията по т.6 заявителят ще може да си състави мнение относно съответната контролната дейност на РИОСВ и да установи дали и за какви нарушения се сигнализира, както и дали сигналите са преобладаващо от граждани или са от организации или пък постъпват анонимно, както и как се процедира в различните случаи от контролния орган и каква е последващата контролна дейност. Поради изложеното отказът в частта на заявлението по т.6 следва да бъде отменен, като при повторното обсъждане на заявлението административният орган следва да има представи търсената информация по т.6.

По отношение на оспорването, касаещо определената сума за заплащане по чл.20, ал.2 от ЗДОИ, в тази си част жалбата също е основателна. В решението и представения проект на договора има изрично посочване, че сумата от 500 евро е определена за нарочно обработена информация при спазване на Вътрешни правила и е остойностена чрез докладите на експерти, които е следвало да извършат изпълнението по възложената задача да бъде предоставена информацията, като включва и „технически разходи“. Въпреки това в случая не е ясен действителния способ при определяне на размера на разходите. На първо място следва да се отчете, че съгласно чл.20, ал.1-2 от ЗДОИ достъпът до обществена информация е безплатен, а разходите по предоставяне на обществена информация се заплащат по нормативи,

определени от министъра на финансите, които не могат да превишават материалните разходи по предоставянето. В случая няма конкретни стойности относно евентуалните извършени от органа технически разходи. Към момента на издаването на оспорения акт е действаща Наредба №Н-1 от 07.03.2022г. за определяне на нормативи за заплащане на разходите по предоставяне на обществена информация, с която се определят различните материални носители, върху които се предоставя информацията, количествената им стойност, както и за всеки от тях се сочи норматив за разход. Но нито от оспорения акт, нито от договора, може да бъде установена нужда от предоставянето на информацията на материални носители. Още повече и че заявителят иска предоставянето чрез електронна поща, като е посочил ел.адрес, както и няма изявление по реда на чл.27, ал.2 от ЗДОИ от органа за предоставяне във форма, определена от органа, при установените предпоставки, изрично посочени в чл.27, ал.1 от ЗДОИ. Страните нямат спор, че исканата информация по т.1-5 и т.7 представлява „нарочно обработена информация“ по смисъла на пар.1, т.9 от ДР на ЗООС - информацията е събирана, обработвана, обобщавана и анализирана по искане на заинтересувано лице, както и че с оглед заявения период е сравнително обемна. Действително съгласно специалната разпоредба на чл.29 от ЗООС за предоставяне на нарочно обработена информация заплащането се договаря за всеки конкретен случай, като това е изключение от общото правило на чл.20 от ЗДОИ - относно безплатно предоставяне на информацията. Тази разпоредба обаче отразява големият брой хипотези, които могат да възникнат при заявен достъп до обществена информация, и е създадена с цел да не се възпрепятства достъпа при установени големи разходи относно необходими технически/материални средства за предоставянето. В посочената наредба няма разходи, които да касаят труд и ангажираност на служителите в съответния орган, от който се търси достъп до обществена информация, и ответната страна няма правно основание да включва разходи, касаещи остойностяване на дейност на служителите, назначени в съответната администрация и изпълняващи своите служебни/трудови задължения по съответно им служебно/трудово отношение срещу заплащането му. Калкулирането на дейността на служителите, изготвящи исканите справки по заявлението за достъп, при условие, че те получават възнаграждение за положения от тях труд в съответната администрация, представлява повторно, неоснователно и незаконосъобразно заплащане на дейността им във връзка с искания достъп. Разходите за предоставяне на достъп до обществена информация следва да включват единствено преки разходи и да имат своето изрично основание. В този смисъл относно обществения достъп до информация за околната среда са постановени Решение на СЕС по д. С-71/14 и С-217/97г. В настоящия случай освен липса на конкретни посочени технически разходи, при предостяването на информацията административният орган следва да отчете и че същата е заявена да бъде получена по ел.път на ел.адрес.

Поради изложеното съдът счита, че оспореният отказ по т.6 е незаконосъобразен и следва да бъде отменен, както следва да бъде отменено и оспореното решение в частта, в която е определена сума за заплащане в размер на 500 евро като разходи за предоставяне на нарочно обработена информация. Преписката следва да се изпрати на органа за произнасяне, с оглед задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона. Съгласно чл.174 от АПК следва да бъде определен срок за произнасяне от

административния орган - 14 дни, считано от постъпване на преписката при ответника.

При извода за основателност на жалбоподателя са дължими направените разноски - 5,11 евро за д.т.

Мотивиран така и на основание чл.173, ал.2 от АПК и чл.41, ал.1 от ЗДОИ съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на Х. Р. Х. от гр.Д= Решение №10/12.06.2026г. на Директор РИОСВ Хасково, в частта, с която е постановен отказ до достъп за исканата обществена информация по т.6 от заявлението, и в частта, с която е определена сума за заплащане в размер на 500 евро като разходи за предоставяне на нарочно обработена информация.

ВРЪЩА преписката на административния орган за ново произнасяне с решение, с което да се предостави достъп до исканата информация при съобразяване мотивите на решението.

ОПРЕДЕЛЯ срок за произнасяне - 14 дни, считано от получаване на преписката от адм.орган.

ОСЪЖДА РИОСВ Хасково да заплати на Х. Р. Х. от [населено място], [ЕГН], направените разноски от 5,11 евро.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване съгласно чл.40, ал.3 от ЗДОИ.